

Engot (Manacor) potser romanalla mossàrab alterada, per *algot* = cat. *GOT Engotellat*, V. *gota*

Engoximent (Llull, *Do.Pu.*, ed. Gili) error de còpia per *negun eximent* (NCL.) *Engraciat*, V. *gràcia* + *Engradallat* 'cuit amb un gra d'all', V. *gra* *Engraellada*, *engraellar*, -*aellat*, V. *graella* *Engramallat*, V. *gramalla*

Engramassat, probablement d'*engravassat* amb propagació de la nasalitat (ajudant-hi *agram* i *agramar*).

Engramponador, *engramponar*, V. *grampó* (GRA-PA) *Engranada*, *engranador*, -*adura*, *engranall*, *engranar*, *engranatge*, V. *gra* (però per al sentit de 'desembocar', V. supra *engormar*) *Engrandidor*, *engrandiment*, *engrandir*, V. *gran* *Engranerar*, V. *granera* (GRA) *Engranir*, V. *gran* *Engranullar*, V. *granulla* (GRA) *Engrasonada*, V. *grabó* (GRAU) *Engrapar*, V. *grapa* + *Engrasar*, V. *grasa* (GRAU)

Engrassada, *engrassador*, *engrassament*, *engrassar*, formes imitades del castellà, innecessàries i poc recomanables, per *greixar*, *greixatge*, *engreixar*, V. *greix* (GRAS)

Engratau, s'usaria a la Costa del Princ. per a un engrallat que forma el pallol de certes barques, segons Amades i Roig (BDC XII, 29.105) i *AlcM*, segons els quals vindria d'un cast. *engretado*; en realitat, però, això no és més que una corrupció del cast. (especialment murcià) *enjaretado* «tablero formado de tabloncillos a modo de enrejado» (derivat de JARETA, DCEC II, 1038), si bé una mica confós per alguns amb el terme nàutic GARETE (DCEC II, 680; IV, 1013) i mots connexos.

Engravada, *engravar*, *engravat*, V. *grava*; en el sentit d'engranar peces dentades, sembla ser una alteració d'*engranar* sota la influència d'una aplicació tècnica del verb *gravar* 'fer un gravat', d'origen sobretot francès (DCEC, GRABAR), cf. «engravar: ficar una cosa dins lo forat de altra», Lab. 1839; «engravar rodes: juntar les dents» (sense més precisions, DAG.), i cat. comú *gravat* 'marcat i pigallat de verola, etc.' (també hi pogué haver influència dels tecnicismes francesos de forma *gerber*, *enjarber*, provinents del germ. GARBA, i aplegats pel FEW XVI, 14-15).

Engreir-se, *engreït*, castellanismes intolerables, veg. DCEC (amb diversos substituïts avantatjosos, *cofoi*, *infules*, etc.).

Engreix, *engreixaconills*, *engreixaporc*s, *engreixar*, *engreixinar*, V. *greix* (GRAS) *Engrenyar* i (?) *engrenyir*, V. *engrinyar-se*

+ENGRÉS, ant. 'artavatat, capcalent' (c. 1300, *Lleg. Rim. de Sevilla*, *LleuresC*, 239, v. 1181) mot rar en català, més freqüent en occità i francès antics, amb aquests sentits i 'vehement, cruel, impetuós' (també *engresser* o *sei engrasser* 'cuïtar, excitar-se'), del llatí INGRĒSSUS, participi de INGRĒDĪ 'caminar amb gravetat', 'mourre's amb vehemència'.

Engrescador, *engrescament*, *engrescaminyones*, en-

grescar, V. *gresca*

Engrevir, mot antic molt rar, que alguns han intentat usar modernament com a variant estilística i modalitat semàntica d'*agreujar* (o *agravar*), V. *greu* *Engrillonar*, V. *grillons* (GRILL) *Engrimpar-se*, usat per alguns com a variant del gallicisme *grimpar* (< fr. *grimper*).

ENGRINYAR-SE, mot purament local de la zona de Blanes i Costa Brava: sembla degut a un encontre i influència mútua d'*engronyar-se* (de la família de GRUNYIR, ll. GRUNNIRE) amb un *engrenyar-se* (també merament local) 'irritar-se, enverinar-se' (probablement de la família dels cast. *engreñado*, *desgreñado*, a la *greña* 'escabellat', 'baralladís', *greña* 'blens, cabellera desfeta', cast. ant. *griñones*, d'origen cèltic, veg. DCEC); potser també influït pel ross. SEGRINY, que és sinònim, i mot afí del fr. *chagrin* 'aflicció'. □ 1.ª doc.: *engrinya*, 1902, Ruyra; *engrinyar-se*, 1924, Roig i R.

Manca de fonament l'afirmació d'*AlcM* que siguin mots usats o coneguts a Barcelona, Maresme (potser fins a Pineda però no em consta) o Empordà: sempre la confusió de Blanes i el vocabulari de Ruyra, que fa *AlcM*, amb l'Empordà, amb el qual Blanes i Ruyra no tenen res a veure; no és inversemblant que siguin coneguts fins a la zona de Palafrugell («Llofrui», continuació de la Costa Brava; literàriament ha estat cosa de Ruyra i el seu deixeble Roig (també blanenc); la definició i frases admeses pel DFa. són també acceptades de notes de Ruyra: «Estava content i desitjava evitar *engrinyes* que poguessin desbaratar-li la bona jugada», *Pinya de Rosa* II, 171. *Engriny* «emblemàtic, qüestió embullada», Llofrui, deu ser dada enviada a *AlcM* per Irene Rocas, la zelosa mestra d'aquest suburbi de Palafrugell. Roig i Raventós va usar *engrinyar-se* i *engrenyit* 'baralladís' en la seva novel·la de 1924; potser aquest últim també correspon a un ús real de la zona de Blanes (i és més que una creació paral·lela sobre el model *engrunyit/engronyat*). *Engrenyar-se* potser encara és més local: «emmaleir-se un mal per efecte del fred» que *AlcM* només reporta de Bonansa poble de l'Alta Ribag.; però les dades de Bonansa són sempre molt fidedignes en *AlcM* perquè allí comptava amb un bon observador, i era poble i zona de llenguatge molt vetust i tradicional.

Engrogat va usar-lo alguna vegada AMAlcover en rondalles per 'curull': «Haurà d'esser gran es plat, i llavò ben ~, que jo i vós no l'acabem!» (BDLC XV, 131): sembla una alteració de *encuruiat* (derivat de *curull* amb la *ï* evanescent de la pagesia mallorquina) contaminat per *engrogat* 'corrent d'aigua embussat'.

Engrogat, *engroguèir*, *engroguir*, V. *groc* *Engronsada*, *engronsador*, *engronsadora*, *engronsament*, *engronsar*, *engronsera*, *engronsó*, *engronxador*, *engronxadora*, *engronxar*, V. *gronxar* *Engrony*, *engronya*, *engronyament*, *engronyar*, *engronyat*, *engronyir*, V. *grunyir* *Engròs*, a l'~, *engrossar*, *engrosseir*, *engrossi-*